

Empressmuseum

Digitized by Google

20 (8) ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1853

ପାତ୍ରବିଦ୍ୟାକାନ୍ତରିକ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ - Պաշտոնական լրեր :
ԱՆԴՎԱՐ - Ըստ եղբայր ինքը պայմանագիր ստուգիչուն
Թանձնութեան համար կազմակերպութեանը :
ՕՄՐԵԼԵԿԸ ՖԵՐՄԻՒԹԻՒՆ - Բառ այս հայած խնդրով
այս զննազնութեանը :
ՀԵՐԱԿՈՍՄԱՆ Պիտուննաց պատերազմին մըսոց առաջիկանիւն
ՃԱՎԱԼԱՏԻՆ - Մարտիրոս մի :
ԱՄՐԻԿ - Ըստութիւն ու Անդ պատրաստութիւն մէջ հայած խնդրով հե
լլերածուայ :
ԱՆԴՎԱՐԱԿԱՐԱՐ - ԱԶԴԵՑԻՆ ԱՅՉ - Ապօդ Ամայի
անձնութեան մի :
ԲԵՇԱԽԱՎԱԿԱՐ - Համ խոր առեղիստիւներ :

ԳԱՂԻՒՄ

ՕՐԵՈՅԻ. Ենի ծերականի ժամանելի իր վերջին նիստանքուն. Տէրութեան պաշտօնեայ Առաջտ Ժողովքին առջեւ հրավարտակ մը կարգաց, որպէս նոյն ժողովքին ու ուղարկու գումարումը, իր գոցուեր. Ծերականի անգամենքը դեցը կայու ու նեցը կայորահի կանչեցը իրարէ բաժնաւեցաւ:

— Ուսոի պաշտօնաբանը՝ 1852 տարվեց Գալ-
լիոյի՝ զորա ելու ու Ներս մասն գահաքներուն
հաշութիւն վկաց տեսաթիւն մը կ'ընէ : 1852ին զորա
ելուն գահաքներուն գիր 3119½ միլիոն ֆրանքի
կը համեմ : 1847ին էր 2615, 1848ին՝ 2015, 1849ին՝
2565, 1850ին՝ 2705, 1851ին՝ 2787 միլիոն :

2505, 1890ին 2105, 1891ին 2181 պրոտ։
— Մանեկչու համարիս Ալին մասնաւոր հատուա-
ծով մը բախչին ևսքը թէ շատ քաջարակն յան-
ցաւորդիր կայսեր Շնորհքով ազգութ թող տրուելի է-
նու։ Ենցն շնորհքը չարացար կը զարձածեն, կը
ծանու յանէ թէ ասկէ եւսքը ոն աւեսակ շնորհաւ մնենք
ան ասեն մինակ պիտի ըլլան, երբոր զգուշաւոր
քննութիւններէ ետեւ յայնի ցուցուի թէ իրենց
ազտութիւնն ինուրոցիներուն տեղի բնին գաւառակնե-
նուն կարգաւորութեան ու հստարակաց հանդար-
տութեան գուման մը չկը։

— Պաշտոնելից խորհրդաց տառանց Ս. Կու անընդհանուր գումարներու մեջ է : 1841ին դաշնանց համար պատճենական գումարները կազմում էին 1,111,320 ռուբլի և 10 կուպոն:

ամեն որոշության որ է, ինչ է Առևս իր պահանջաման անընդունակ վեճով յառաջ ասելի ուզել, Գաղղրա Օսմանեան աւքանաթեան վեճով պիտի պնձել: Բայց Գաղղրա ամէն միօնց պիտի բանեցնել նաև խնդրան խալիքական միջը մի տարու համար:

— Մանեւր Յանիկի Ամի հետու եղալ ծառայվու
թիւնը կուտայ : Մեծ ափառ կայսեր գլուխանը Մար-
տին Փրանքն օրերը դեպ ի հոսանքնու պրինց Զամբա-
ելից առևն բանեց Խաբառն վրայ բանձարարու-
թիւններ ու մազար իշխանութիւններ առաջ Եր-
բանական նաև ուր յու Արևա ծովարչու մի փոխանոր-
դին հրամաններ առաջ եղած նառասորդիցն իր տրա-
մադրութիւնն ենքիւն : Եղան բարձար

Առաջընդունութեանսեր պաշաճու որ իրաւուցիչ միացեալ նաև առաջիկը առանց յապացելու Չափական գողացիք ճատենայ: Անզայ Գին խորինէն ու Պարսկական Հայութ ու Կարստու շուբենաներով ար Ի Աիրա ու Տուլանա ծովապետներուն Հրամունեց խաւուեցան: Բայց ու ամէն ձեռնարկութիւնները ներկայ գմանութեանց խաղաղական մերջ ունենալու յօդն ամենեւին չեն խափանեն:

Ա Կ Գ Վ Ա Ա
Մարտին Հերուսալիմի թշոց Յանիկի Եփի Տեսեւոյը
կը կարդանիք : Եպուանի կոմը Վերջապէտ Յաւնասա-
ծովապետին Հրաման խաւրեց որ Օսմաննեան եղիբ-
քը Գորդիացի Նաւատորմին հետ միանաց : Եթ հզօն
պաշտոնութիւոց, այսինքն Թաթևերսգլուխ ու Ռուսելի-
ըրած Շախուննեանիքն եւ երկար անեն ակներու, մէ շ
Հարուսայք ու Մարմէլզուրի ըրտերուն ու Տ' Աղջայ-
իին ըրած Խնդիրները զինքը նոյն գործքին սահ-
ուուցին :

— 'Եւսուելլուս կամավ (Յուսուֆ պատրիքին գործազ
պաշտամենին որդին) Հանիփի հին Լուսուն հասա.
Անչպէս Ֆէռա կը զբոցէ, հոս կ'ըսուի թէ այն կոմմ
Եկած է Մէնչքրովին բռնած ընթայքին դրայ ըեր
Նև ըերան տեղեկութիւն տալու. Եւ Օսմաննեան մե
ծափառ կայուեր ու անօր պաշտամէից հետ ըստած
գործառնութեանց վորո անդ լինական լուսունիւթերուն
ըստած ամբառանութիւններէն զանիկա պաշտպանէ,
ու համար :

— Վահանակացոց խորհրդեան Յանձնիսի Սին Խըստ
տին մէջ Լուս Կայսերոքէն պիրմաններուն չետ ի-
զած պատուքազմին գէմ խօսեցի՝ ըստա թէ Պար-
մեցի մէջ եղող անդդիմական բանակը չիկինար կե-
նալ, կես մը իր քիշուորութեան ու ձեռք բերուե-
լու երկրին մէջ բնդապդուկութեան համար, կէս մ'ա-
երթեւ եկութեան միջնաներ ըբլազուն համար։ Հե-
տակ ամերցին բան մէջ ցրուած բանակը պէտք է ո-
կենացրածնայց, բայ աչ քան բանի մը ձեռք գովածեց-
կառապնար թիւնը մէջ յօյսէր շերեւ ակցիէ-
րուս։ Ենդն երկրին աշխարհականութիւնը ոչ զի-

բին ու ոչ ալ զիւրադին քան զի՞ն է : Պատերազմ
ծախքը 1,000,000 ու 1,200,000 զիւցէն վար շետ
հանուրիք : Եթու կըսնիմիլ ալ զար գուցուց որ կա

οι αιχματικοί θεραπευτές μαστοκαρδιούς φτιάχνουν ψηλούς γαλαρ
χολαργούς: Ταχύ ξερά πάθη στην οροφή της κεφαλής με λεπτούς
ανθεκτικούς έργα που διατηρούνται για πολλά χρόνια. Η
τελευταία παρατηρηση που έγινε στην Ελλάδα ήταν στην Αθήνα
το 1990, όπου η παρατηρηση της παραπάνω παρατηρήσεως
παρατηρήθηκε στην πόλη της Αθήνας, στην περιοχή της Καλλιθέας.
Οι εργαζόμενοι στην πόλη της Αθήνας παρατηρούνται να
παρατηρούνται στην πόλη της Αθήνας στην περιοχή της Καλλιθέας.

— Եղան չոն Շատառէլ պատկանաւորաց Խորհըզագի համար Մայսիսի Յեթին նստին մեջ Իրյանացարի Հայոց մական Կղեքին դեմ Նախատական Շատ մը Խօսած էր, որուն մեջ տրիդշ Խօսքերէն զաա Շնամւեալ կտորն աւ կը գ անուէր: «Թե՞ որ Հառմական Կղեքին հոտ ու ասար Երկիրներու մեջ բռնած ընթացքին ու օսար իշխան մը իրեն զբախ ունեցող Եկեղեցը սահմանադրութեան նայելու ըլլումիք, քանի մը տարւընէ վիր յայտի կը տեսնենք որ ամէն աւելի իրեն նպատակ զրած է քաղաքական զօրութիւնը: Խնծի Կ'երեւաց որ առ ընկն այքքը միկրոնոց միարանիլ թագի ու աղասութեան վայրած հաւատարմութեան ու բաղադրացւոյ մը կը Երկիրին ունեցած պարտուցք, հետո Համբակ աւզերով Համարձակութեամբ խօսիլ, մեր ունեն են խառնութ ու շ մենական ժամանակ:

շեմ ուղիղ ին՝ Խոսքերու գլուխ տեսնակը առաջ է գել : Խնդր չեմ ընդգրիմանուր որ աս սենեկին մէջ եւ Անց դիա ու . Եղանակու դաշի ու առ երկրին աղասաւ թեանց Հաւասարին՝ Հոսուականների պրանուին : Քայլ կը սեմ ու համապատասխան այ եմ , որ էթե հոսուական կերպին զօրութիւնը շատոյաւեր ու պաօրուան սրա ունեցած էն տեսիք քաղաքային աղջեցութիւն արուեր անոր , նոյն ցիմն ու աղջեցութիւնը աս երկրին մէջ եղած ընդ համար աղասաւթեան դէմ կը գործածուեր : Խոյն կովրը չէր կրնար սուտակար ըլլայ քննական վիճակներ աղասութիւննեան

ոչ քաղցրական, ոչ ուրիշ, բնչ և իցել նիւթի մէջ
և ոչ ալ խորհրդոց ու կամոց ան ժբարինեան ու-
ղագուստ մէծեան, որն որ մեզ սաշմանապրութեան նշյն
իսկ հոգին է ։ Չեմ կործեր որ ասանկ կարպերու-
թեան տոկ Արքալուսոց Նրիցականներան հեա և-
զանական մը մէկ կարգի մէջ ըլլան ։ Նրիցականոց
և առ երկրի ու Ակափոխյի մէջ հաստատուած ու-
րիշ եկեղեցիներուն պաշտօնեաներն անցուշտ իրենց
եկեղեցւայն գրայ ապրեցութիւն կ'ընեն ։ բայց առ
աղջ հցութիւնը անանկ չէ որ չկարենայ միաբանիլ
մուաց պատութեան և ի խուզապկութեան ու հօսու-
թեան զարդի հետ, որուն ընդգրիմութիւն չեն ընեն
եցն պաշտօնեալով, բնչու որ չեն կրնար անոր ընդ-
գրմանալ առ անց անեներու որ իրենց ազդեցութիւնը
կը կրունցընեն ։ Աբդ ասիրուած եմ, իմ կանցց
գէմ, ասկէ իմ հետեւութիւնը ընել, որուն որ հա-
ստատ համազուած եմ, թէ խորհրդանացը պէտք չէ
օժիւտ տալ Երգուսոյի հոռական կցիրնն, բնչու
որ Եկեղեցյի մէջ հաստատ ած եկեղեցւաց բար-
գող կցիրնն կու տայց։

Առաջ պայ. Քիոկ Խըլանասյի ընդհանուր հազարամատուն, Պատէշը՝ գանձաւան լուսաբեն մեկը, եւ պայ. Առնենէլ, որն որ հասախա-

բավելան պաշտօնի մը մէջ է, Յաւնիօի Հին Ակադեմիա
նին խորհցան որ իրենց ինչ ձամբայ բանելու եւ
Ըղէ մը մասն է լին ու իրենց բարեկամներան խոր
հարդ հօրդցնելն ետք ետք, որոշեցին որ անգի մէրը
իրենց քաղաքական ու կրթութեան սկզբանիր, չե
կրնար լատ պատշաճի մաս ունենալ ան գոհը՝
մէջ՝ որուն նշանութը անցամենքէն մէկն Կրդմասց
կրերն առանց պրածառի նախառած է : Անօր Հա
մար երեքը մէկն իրենց հայտ արական գիրը մա
տուցին զահին, որուն մէջ կիմացրնեն որ իրենց
համար արելուն պատճառը՝ Ասասելին վիրայիշեա
ծառն է : Ասկցին Լորտ Ա: պրտին առ իրանաւացի պար
տօնաւանորդ հրաժարումը չդոգանեցաւ, անոնց հրա
ժարական գրոյն պրտսաման տարզվ թէ Լորտ Ա:
Ասասելին խօսերիլ մինակ իր առանձնահական կար
ծիքը կը յօցանեին ոչ թէ կառավարութեան կար
ծիքը, որուն զլուկն մէք հարցոն կոմն է : Վաս
կաց նոյն լրանուայիք իրենց հրաժարելու առաջար
կութիւնն ետ ասին : Խոց արդիւ յայտնի ցցց մը
է զահին մէջ եղած այլքուայ հոդիներու :

ՕՍՏԱՆԵԱՆ ՏԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տեսությունը միջնը Մայիսի 23 լուր առնելով
հետեւ ապա կը գրէ: Խոյզրավին թշնամուն իմիւն պարու
կարեւ խորչելու յօւսով չորս մէծ տէրութեան
երեսափոխութեանիցը Մայիսի 20ին Խուսէ զեւազանա
տունը ժաղվեցան ու երկայն խոսակցութիւններ
ետքը՝ Պր. Քէցը Հաստիքայի գործակառարք պէտ
իմ գ աէրէ խարսնեցաւ, իր պաշտօնակիցներաւ
անաւամբը բաներուն խորչազն թէ ամբ մերժանաց
ձեռք զարդելու համար: Խշանոր (Մէնչեմոյ) ի
պահանջմանց նկատմանը աղացնելք շնոր անեցաւ
մինայ յանձն տաւաւ անոնց ձեւին մէջ փափոխու
թիւն բնել ու փախանոնկ դաշտաց անոնկ գ. սովա
նական ծանուցագիր մը ու զեց, որն որ պարաւու
թիւ ուսահանագրի (ԱԵԸ) մը զօրութիւն ունենայ ո
թաւակի հաւանաց նկատմանը ունեն պահանջմանը
ներփակէ: Վակէ զատ իշխանը ծանցց Պր. Քէցը
ինէ Դրան խնց տուուծ եմ որ նոյն յայտադրութ
ուս շնորհանելու որ ըլլամ ճամբու որիսի ելեւ
Վակէ անմիջապէս նաքը Պր. Քէցը թէշիւ Փաշոսի
զնաց, որն որ միշտ գեմ կենալու, մասց վրայ եր
բաց ու զաւած պատարանն այ, իր պատարանն
տուութեամբից շը կինար առաջ խորհրդոյ առեան
այ յացին անկորպիի եր, ինչու որ նոյն որը առ
կական տանի (ուրբաթ) օր կը եւ Խուսէ գեւազում
տուուծ ժամանակի միջնը խիստ կարճ: Պայզ նի
շին Փաշան՝ Առլին պատասխանի մը ու զիշի
տէրէ խարեց, որով Մէնչերով իշխաննին ծանու
ցուեցու որ նունաց պատրիարքն Օսմանեան վլհա
պետն Հրովարտակ մը կ'ընդունի, որուն մէջ ի
վլհափառութեան նախորդներաւն Յանչայ եկեղեց
ու ոյն շնորհած բորբ արածութիւնները հաստ
տուին ու նոյն Հրովարտակէն օրինակ մ'ալ Խու
սիսկան գեւազանատուն արուի: Պարձևազ բարձրու
ց ոյն Դուռը խոսացաւ, առանց Գաղղրացի և Խուս
հաւանագրեան երաւաղինց հրանիւսն վիճակ
չփոխնէ եւ, Առնաց եկեղեցուց ան ամեն շնորհու
ներն ընել, զորուք ամէն եսաւ արին քրիստոն
համարակալմեանց կ'ընէ: Ամիսակ Կրուսագիւմ
մէջ Խուսէ հայաւաններուն համար մէկ եկեղեցից ոյ
մէկ հիւանդանն ու մէկ վանքի շինութեան նկատ
մանք ու վեց բարձրագոյն Դուռը Խուսէ հետ գրա
ւոր գալիք զնիսէ: Խիստն ու առաջարկութիւններ
մեր եց, եւ Տամիրոց ելեւէն քանի մը ժամ յանա
թէշիւ Պաշտօնի գրից մէկ նոյն առաջարկութիւն
ները բարձրական չինամարքիր, եւ անոր համար ճառ
քայ կ'եւէ:

“Այս” ասեն քարձրագոյն դաւաը Հետեւեաց
յայտաբարս թիւնները խուլցից Եւ բարօպյի մէծ առ
ըռութեանց, որով իր կամքը կը յայտնէ թէ որոշա
է մուգ զի՞նք պաշտպանելու վիճակի մէջ դնել:

Ուրբ տեղացաց մնանքը, որով համար զիստուրա
բար Մենցիքով իշխանն եկած էր, երկու կողման հա-
նութեամբ ըմբռնուր տառն, Ալեքսանդրի Միջնդպով
յանակին եղեցին եկաւանաբէ արտացց կարտէ ինչ
ուսպնիք յառաջ բերու. ու պահանջեց, բարձրագոյ
Դրան պատուին համար պէսց է որ պահէ այս ամէ
կիսանկան իրաւունքներն ու արտօնութիւնները, որոն-
յառաջազն եւ հիմնէ, յառաջուան կազմենք, ո
հիմնական մեջամբու կայսրութիւնին ած էն Օսմա-
կաբեցին, անոնց եկեղեցիներուն ու վանքերուն. և թշ-
պէս որ ան իրաւունքները տեղաբար տնօնեանք մաս-
եռած չե, այսպէս երբեք տարակուածուն չէ Իրա-
սասանի մեջամբա կայսեր՝ բարձրագոյն Դրան վա-
ստացու բարի ու իրաւույի կարծեալ վաս. Սակայ-
նաւար կատախարութեան մը չեւ մեկանդ դաշնացու-
յան գտանդ զօրութեան ու օրինաւոր թիւնն ունե-
ցած համապարբերներով հաստատեց բազմութիւն ապր-
դի իրաւունքներն, արտօնութիւններն ու ազատութիւնն

ները, թէ եւ այդեզը՝ միշտ կրանի, պաշտամունք
եկեղեցւաց վարպետին, ասիկա, կը տեսի, ու լուսնի եւ
Տանիստութեան իրաւունքներուն ու կառաջարկ
թեան սկզբանական գիտ է, և չեմ այսուց քանի
ին գարանց ու նորհնանց համեմատիլ։ Այս ան-
բան յայտնաբերուած ու անհնագու կերպով Անդրեով իշխա-
նին ու նիւ դրաւցաւ։ առկից զատ ցուցուցաց որ որու-
արանու ենք առաջ պատաշութ տարախօնքարու ցուցանիքը։
բացանի ինան գարպատին այս անհնանց կրանի իրա-
ւունքներուն նկատանք եւած կատածները։ Եաւ
գերախոսութ եւած առաջը երկու կրոգնեւ միուղան-
ցն ազատ չը ընէն, եւ բարձրացցու կուսու պատա-
կ ցափ որ իշխանց բաներն ուն առախճանիք հայոց
մինչեւ որոշուածական յարագերութիւնները կործ եւ
հանիկ մեկնեցաւ։ Դարձրադցին Դուռը Ռուսացիք հայոց
կազ գարպատին գիտ թշնամնեւան վրաունինք շա-
նի, մասնաւոր թէ իր մեծ վախոցն ան է որ գար-
ձեաց զետպատական յարագերութիւնները սկսելով, ու
շեյ եւս ուրս կազմի այս բարձրականութ եւս կար-
ուն որ իրեն խիստ ցանկացի է։ Տարձրագցին կուսու

յառաջ նույն որ Առաստանի միջնավահ կայազ, որու արդ արքը իւնի ամենուն ծանօթի է, ու ունի չփառակա պատճեանի մը թշնամուն իւնա շուղըց մէջ շիմնեն եւ իր պրեհոգանապահն պեղապահները՝ պանց միայ բարը աշխարհէքս, թշոյ, չին ուոր իրեն պատվահի ըն թացը մէ բանել, որն որ հակառակ բառաց եւրազս հայկակ գարսպաններն աղոստան դրական տարածավա ցուցանիւն-բաժն, իւրոյ պատշեան Մենցիզով իւնան շաբաթը բարելիւններն իրար կարիք եւ նոյն տանեն, վրարձրագոյն կառաը տպահովաթիւն մէջ շառաւ որ պատերազմ է Եւլիք, մնանանդ թէն ուոր հայկա ակ հու տառաստի ծովը եւ զանազ վորոց բանց մէծամեծ զի նուռուսին պատրաստութիւնները տեսներազ ինչն սթեղիւն իւ շամանի եւան պահանդար թիւն չափի, խա հի մուն իւ ևան ու զառ շամեան համար հայրեար և պեց աշխազու քանի մը պատրաստութիւններու հա տանի էւ այսօդունեւ պաշեց որ զինուրական պաշա պանդական պատրաստութիւններ տեսնեան իւ ։ Տար ծրաբոցն Գուուր կը յառաջ որ 1811ին գաղանց սուրբ գրոց Հայկակ գարսպաններն առ բանին մէջ իրեն լրուանձն կու առն :

12 Убийца 1869 (26 Июня, 1869).
— (ст.) ИБСИ

Ասէից զար՝ կառավագութեան կողմէն հասարա
կաց թէերթէերան մէջ ալ Տեսուեալ ծանօթութիւ
նը Հրտասաբակութցաւ :

Առաջնորդե երկու կալմքն այ տակն ինչոքիրներու
կաց շնչցաւ մասնայ, անոր համար ԱՌԵՆՀԵՐՈՒ ի համար
Դրան հետ ունեցողն ըստը զարդ է առաջապահութեարքը կարու
եւ իր պատուածութ ի եան մերը առաջ՝ կատար
դնուագրութեան եղան ։ Եւ որսվեան ու զեզգն այնպի
ժամանակ պատահեցաւ՝ երբ որ ըստը բարձրացը Պատ
Ռուսիայի գարդապահն հետ բարձրական ի եան մէջ մնա
կատեր, անոր համար մի համար կայորը շատ վատացա
բաց կը, յաստուցի որ Պատահապահն կայսեր կողմէն
այ նշնչափի խոպատակն գիտաւաները ցուցաւեցին՝ շա
շէրթ ար յաւածուան յարդիկութիւնները նորեն
սկզբն ։ Եթից զատ կ'երեւայ որ Պատահապահն պատերու
մի սկզբ չ'ըներ, առ այս մէկ հիմնական պատճեռ, մ'ո
նենալու, և պարտուայ խօսվապաւթիւնն այ չ'արժի
բաց որովհեանք, նաև այս իր կը ցայցին, պայսակա
կան յարդերութիւնները կարուեցան, իշխանոր գնաց
պատերացը՝ շերթեալ երախաւագութիւն մը շեղան, և
Պատահապահն ծովու եւ ցաների վրա պատերաց
պատահապահն թիւններ կը տեսնէ, անոր համար բարձրու
ցայ Պատահան այ, ինչպէս մէջ տերը ի եանց ուսու
յացաւագութիւն կ'ը ծանացան, ուստից ամենեւնն թիւն
մասնեւնն պիտի մ'ունենարց, բայց զինքը հարկուորու

ժեկան մեջ տեսած է՝ զուր զուրը թիւ և մաս եւ մաս դիմում
պաշտպանելու համար քանի մը միջնորդ ի գործ դնել
եւ զօրաց շարժութեան բնույթ։ Կայ պատճենաւու զօրու-
եւ ուղիւ միջնորդու Պայլանին անդիբ կողմէն եւ զա-
մանաւ տեսածը, Քանութիւ և կերպը, ուղիւ կողմէն որ տե-
ղեան ու ուժ ծովածն ենցութիւն աղեկ պաշտպանութեան

վիճակի մեջ պետք է պատճեն արագ է աշխատավորությունը համար առաջ գալու առանձնելու մեջ, որով կը պատասխիր ու խորացնե մեխանին ամենաերան շփրություն եւ կը յարգուի որ ողբեները հանդարտին, արևոր և զած գեղագերության չափավանդ լրեր առնելով, սաստիկ ատելն արագ են առաջ մեջ:

Ա երջի լուրերը կը ծանուցանեն թէ պատերազմ
մի վախերը քիչ որ հանգարատը էն, որն որ գրա-
մց շըստին ու տօւրեւասի վույ ալիկ ազդեցու-
թիւն ըրեր է: Ի վերաց պար տանիայնի բարձրագո-
րծուոր պատերազմի պատրաստաթիւները ծովի-
ւե ցամաքի վույ յառաջ կը տանի: Աղեքանիդիթայէ-
ւդիպոտոի զգաց ու նուելուն զպատճան կը սպա-
ռուի: Արդէն Կրիտէն, Ասմունքն էւ օրից անոն-
քն զօրք կու զան: Գեպաններու մէջ միշտ մէ

զործաւն ութիւն կը կը աւելուսի : Խարձքապահ
Մէջին Փայտ Անդպայտ, Գաղցիսոյի, Պրատիսոյի և
Եւսուրիսոյի գեապաններուն ացցելութիւն Ընթիւզ՝
Երկայն խօսիցաւ : Կառանձնուապատճեն Թթվառու և
Քիչն կը զրեն թե համ Սևարփոյի նոր գեւապաննեն
գաղանան մատզիր կը սաբառի, որովհետեւ կը
յուսացուի թե Սևարփոյի միջնորդութեամբ բա-
ները կը շնկուին :

Աս կիրակուն քայ Ա-ռարեւէն Ե Շահպատճեա
պաշտօնական թէ ըթին պարուէն կը զրե : “Մի եղբարօն
իշխանն լուսանդուպալուէն մելքնչըլիք եւ անոյ
նուսանամի ու բարձրագրջն Կրան մէջ եղած գետ
պանական յարաբերութեանց կարուելով արեւ
մոխան և ավազին տէրութիւնները միացան ըրիտաւ
կան եւ գաղղթական նուսանարմբվներն ամսոց Կր
հրաման ընդունեցան որ մէկտեղ միանալով ու զիւ
տելով զէպ ի Թուփորոս շարժին ։ ։ ։ ։ Ե՞րեաց
որ առ պարագաներով բռն իրը խուման մետանց կեր
որպանք մ”առած ըլլաց որուն նարեւս Փարբկի քա
նի մը թէրթեր արտաքը կարգի նշանակութիւն տայ
կուզելին : Սակայ է որ բաները խանուցիմութեան
մէջ մասն պառ ամենայնի կրնանք ըսել որ չա
տերն իրենից զիրելու չափեն առ եթ մեծ հարեւու մէջ
կը խոթեն : Ֆէկալ կումանէ ալ կը զուցենով որ մո
մոց պարագ մըն է բացատրելով միջնորդ ըլլալով
ու Հանապատեցնելով ներդ որդեւ ժողովրդիան
որսին քրոյ ։ և զգուշութեամբ յանուշ բերել ան
երևերի միջոցները որոնց մասնաւ զարար ընդհա
նուր խոպանութեան երաշխաւոր են : Աեծ նշանա
կութիւն անեցաղ բան մըն է որ Հանապատեց կար
ծիրն Նարագայի Հիմնակուն յարտիւրութեան ու
կարգաւորութեան ուրաւուլուն շիշաւասար : Նշե
պէս առ ալ սույց է որ միայն յեղաշրջական կող
մասկցութեանն է որ առ բաներուն բռնական միրը
ու յուծում մը կուղէ ։ ան կովմանակցութիւնը որ
որ թէ գաղաքայի ։ թէ մէկաւ ցանուրացին կառա
մարութեանց թշնամի է : Դա հիմնակուն իմաստ
թիւնն առ բան հանցոտ է և անոնց համաձայն
ալ կը քրութէ Բռուսանին կայսերական գահին
շատ անկում ու առանց երկիրին խօսքերու ալ ծա
նուցուն է որ իր երկիրն ընդարձակելու և Օսմա
նեան անընթեան ամբողջութեան վնասելու ուժ
նեւ ին միտք չունի ։ և առ առաջնուցուցում մը պա
պիսի վեհապետ մը բերնեն երած է որուն բար
ձրագոյն հանճարայն արդարութեան ու խալազա
միրութեան վկաց աշխարհէքս կը զարմանայ որուն
խօսքը անդուրը կը յարգեն ու չափուորութեան
մօրուն առած ենու :

— Եպոսունդաշուղաց ըշմիւն Տայիսի 29/ն ըստ
կու ասց որ կայսերական երկու հրովարտակները՝
որոնք սուրբ աւելացած մնագրով կը վերաբերին, ե-
րբուստիմոյ ու Խոստանդիուսուպոյց Պատրիարքոց
առջևը կարգացուեցան, որոնց մէջ կը ճանաչուի
որ Հիմանական վիճակը խիստ պիտօք պահուի, և
կը պատահիրուի որ յանձնարարական ժ առաջք մը ժ-
նակի, որուն պաշանմը պիտօք ըլլաց Գերեզմանի և
կեղեցայն գործելին շնուռ թիմք տէրամք եան ժախ-
րովը վաւելով յառաջ տանիլ, և այն անօպա-
շոն բանը՝ որ Տամակոց անելուն պատուհաններէն
և կենցեցայն վեց կը նոյսի, շուտով վերեսոց: Դան
ըրագիրը կը ճանաչուի թէ պատերազմի պաշօ-
նեան պատիք Փաշային ազգարարութիւն առելու և ո-
ւուառ սէմ ենէ. թէ ու անօն Մառաւիա մահեց:

ՀԵՂԿԱՍՏԱՆ

Փորաւա, Ապրիլի 18: Անդղիացւոց թերթեր
յաջորդ ըստը կու տան, Կաֆկամայի վաճառատա-
ղնաց ու Պուտուզի ընկերութեանց մէջ եղած խ-
սակցութիւնները կը հաստատեն թէ Ենթագիշտը
Պիբունիցի մէջ քանի մը տեղ չարաշոր յաջմուռն
ըլլուն նոյնպէս կլատուի թէ Անդղիացւոց մէկ քանի
զօրոց բաժնները գիտառոր բանակէն զայտուած և
և թէ առ պատերազմն տատնց երեւից զօրութիւն
մը առեցընելու շիկուար լիլինակ: Յաշոր լիլինակ
բանակն ճշմարտի կերեւան: Պիբունին առ դար-
պար խաղաղական զիջուններ լիտք է, որպէս զի
անիսուի կարինաց զայտապատճիլ: Մուշտիկ ու նաև
հօւնի պահպան զօրոց վրայ պյոււայլ զօրոց զի-
գերէն պատերազմներ կը ըլլան: Երկրիս պէսպէտ
մասնուն մէջ յանկարծ զօրոց խմբեր կ'երեւան,
զիլիահ ծառն բանելու յըսար պարապի ելուն, ու հի-
մուկ բունցուեցաւ: որ Շաբաթին՝ Միահ թունին հետ
ըստոծ մերժի պատերազմն պյունափ յաջողութեան
չշնուց է: անոնք Անդղիացւոց պատի չէ զաւ: Ան-
դղիացի պահպան զօրոց վիճակը միշտ լուսեագուօր
է: Բանկունիկ մէջ եղած զըմբը 800 է, եւ Ապրուէ
առու ամբ երեւերի հակառակերդ մ'ունի, որուն հրա-
մանին տակ 8000 մարդ կոյ: Նոյնպէս Ադիլ զօրա-
պետը, որն որ 800 զօրոց խումը մ'ունի, Ապրուէ
բանակն հետո և անիմոց բաժնու առ բլազմի ու

բայր Քրիստոնական պիլիսություն գործոքիւնն ասդին
անգին դաշտած ըլլալավ, զիւրաւ չիկրնար կենացրո-
ւանազ ու գրաւ անգ մը հաւաքախ:

ՀԵՆՐԻԿԻ: Այս հակերը (Հոգիին 10ին) քրիստոնեան պատուական Տէր Պանար (Roulland) քաղաքից Խոնկ-Քանկ քաղլին մէջ մարտիրոսութիւն մահ կրեց, որուն վայ Հետոնդի ի գերազարդութիւն Օբժոր (Rebold) Խաբիսկապուր Հանիւեալ առջըլլ կը գրի: Եմոցի Թին կէս օրէն յառաջ ուսանելորդ Ժաննի մահապատճեան վճրու մայրաքաղլին հասաւ, եթի որ Խոնկ-Քանկի մէրին շահազը (Շահազըն) գեռ վայ մէջ կը Բանի Ծըստուուկու պատուակէնին բանն իմաստով՝ ան-

զիշերէն ետքը ժամը 1 էր, մէջ մ'այ ձկնորսները
նահատակին մարմնով հասուն, զբու որ առնիք,
շուտ մը բահանգական վասա որ զգեստներ հաղ-
ցացինք, և գլխասնեաց ընտանիք մը պար-
զեւեաց գեղեցիկ դադարի մը մէջ զետեղիով՝
մինչեւ երկրորդ օրուան իրիշունը մէր եկեղեցից որ
մէջ տեսութեան դրինք. Իր չըսր կամլը ճրագներ
վառուած էին ։ Խարէն սովորական արարադութիւն-
ներով թաղեցինք: Այ մարմինը հիմոյ հաս մէր մշց-
է: Ահ, ինչ գեղեցիկ կ'երեւոր թիք իր զգեստնե-
րով գոցավի մէջ պրուած: Հինանք ըսկի թէ ա-
մենալցուուշ վիճակիւայ արձան մըն է: Իր զինի
վրայ աղէկ հաստատուած գրտիւը կարծես թէ հու-
դաստ քնոյ մը մէջ է, և երկնացին տեսիլք տես-
նեած: Իւ ժաման:

ԱՕՐԻԿԵ

Վարդուկին եկած լցուքը կը ծանուցանեմ որ Եղիշ-
զին ու Ասդղիացւոց մէջ երած պատերազմը ընթացեց
է համ ճշգին. եւս ըստու համար՝ չէ սկսեր. և ս-
կույցի պատճառու յաջրորդ գևոցին եին. Աշա-
դին Ասմին ըստած երկու հարիստու ցեղերը
վերըն պատերազմի ընթանալու ատեն՝ Վանդիին մա-
զարքին իշխանութեան ելլելով՝ բարձակամ. Երի-
տանական պաշտպանութեան տակ համար. թագաւորու-
թիրներ նորեն շահնիր համար, ան ցեղերուն երկու-
յինս որները 300 ունկի սկիզբ կաշանեց եւ զա-
նոնք յորդորեց որ իրու բաժնուալ ցեղերը ուն-
մանի կոյս եղած Երազ գետեն անցընելով՝ գար-
ձալով իր թագաւորութեան երկիրը լւերն. Անհայտ-
ացն իսկ ան ցեղիքն իր միորն իմանալով՝ գացին ու-
նեդղիացւոց շիլ զօրապատմուն մասնեցին. եւ երրորդ
շանօդիցիք երկու զմուռները պաշտպանեցին
համար քանի մը քրաց գնդեր իրկիցն. Ասմին
ցեղերը զանոնք գերի բռնեցին. Նոյն գժրախուռ-
թեան մէջ թնկան երկու կոշտառուով գլխաւորներն
ալ. Անկից եռոքը Աշանդիացիք շատ բավան թեամբ
անոնց կոյս քարեցին. Հիլ զանոնք սահմանեն վարե-
սելու. համար Անդիլոյի բարեկամ եղու բոլոր տե-
ղացները ժողվեց. ուստի թիզ. մ'ատենուան մէջ
23,000 պատերազմոց համեց եւ երեք ալ ուստե-
րազմակոն նաւ. թշնամին այ 20,000 մարդ ունեց-
էիլ զօրապետն երկու պատերազմի սկիզբ երկու
մասնիշները պատերազմական տառամին ուղըւ հա-
նեց: Կառասասանեց զանոնք մահուան քառապարտեց
ու Ասդիի 18ին ուրիշ քանի մը աեղացիենքա-
սպանուեցան: Անկից եռոքը թշնամեաց բանակին
ազդեցութիւն ելաւ. որ 24 ժամուն մէջ եւս քա-
շուի, զօրին ալ անսաց: Աշանդիի թագաւորը բա-
տիկան քաղաքաբելու ըլլուով՝ չիմի ծանուց որ ինք-
առ որշաւանքն ամսնեցին աշցեկանին ըստներ, եւ
Անդիասառ աւ ի սուա ուստեամ է:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆՑ

— 4 —

기사단 우승팀

Digitized by srujanika@gmail.com

ԱԴՐԱԳԱՅԵՑ ԱՅ ԹՈՒՄՈՒ ԵՐԵՒԻՆԸ ՖՐ ԱՌԾՆՅԱԿԻ ԱԼԱՎԱ-
ՆԵՐԻ Ա ՄԵԽՆԵՐՐ ՎԱՐԱԿԱԾ, ՀԱՐՈ ԿԱՊԱՆ Պ ՎԱՐԱԾ ԱՆԵՐԵ-
ՎՈՒ ԲՐՈՒ ԵՐ: ԸՆ Բ ԱՆՁԱԲԻԲԻ ԾՈՎԵՐԵ, ԱՐԾ ԱՐ ԽԱՅՄԻ
ՎԱՐԱԿԱԾ ԲՐՈՒ ԵՐ ԵՐԱՐՈՒՄ Ե ԽԱՐԴԱՐԱԿԵՐԸ ԺԱՅ ԿԵՐԵԾ ՎԱՐ-
ԱԿԱԾ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ

գործույթ ու բանակ ըստ առաջ էր, որպես մաս
աշխարհի արքայական նշան մը կը թափանցեմ, բայց ան-
թի անձքանած ու թի ենթաքարչ անզիքին գաղթեալ
նոյն նուայ լցոն ու կը կազմուեմ: Այս անհետա ու մուլ-
տական երրուն ու ընթաց ըստ առաջ քի մը մը կիսակր-
ծան անի մը կար, որուն մը լին որդին ժամանեաց երազ տիս-
զոց հասնակ մը մանչեալ կը դադիր եւ աւերակայ կա-
յուրական կերեան ու կամ ան կազմ սպասիկ բան թե առել
կը առնեմ: Տնիկն առնելով կիսակրց ու ապակեան ան-
ընալով, եւ առնելով նիւեց բեր զոր աշխ ընելու ունե-
նուով, առնեց մը լին համա միարշել, ու զարաւանին
ներս կը հանեմ: Վեհե մարդուն ազն անեց կը փափ-
շեր, միայն առաջակայ այս բառելու, մարդուն առ-
խիր մը ժամանակ ու ըստ առ այս եղան էր եւ շատոնց այ-
ս յարագինեանուն բայն եղան էր, պուր միզուր ու մա-
զութ շարաբն իւներ կը դարձեմ: Օրէ որ ահապին ու
ապրանին անիներ կը բառեմ: Ճամփորդ ու պու-
րախոր, ոչ մինչեւ նոյն զարհութեց առելուն մա-
րդուն բայն թե առել անմիտա կը հանեմ, միշտ ու ու-

զար զուացող բնի այլը, Ծովոյ առափամբ և ամբ երկինք թ պարող կամ դիմութը կը մասնէք, և ան բայց այս եղան գիշերուան հարթի շուրջն ու դաշտանը մարդու տեղութեար, առեն կը տարատիմք կը մնար: Ու գիշատիւն ու խուարացուն բայց մակարուն բայցին մեջն, այս որ

արենութեարք ու առերք Գեղրով պատահ կ'երեւար, մերթ
խոս նույնաց ազագակետք ու ջայիք, եւ երբեմն ան-
խոր երդեր ու խռովութ ձայներ կը լսուին ու դի-
շերութե հանգիւար կը լսուին:

Օր մեա անապարզութանդին իր բայցնեն դարս եղած,
ազգու օդի մջ, վարպետոց խարութիւն մի քոյլ նաևան կը
Մասնաւ, եւ իր զարգանաւար տեսնելով սահման օճախիք
կրաքին մուխ, որն որ վարպետոց ամպէր էր հետ խա-
ռնելով՝ երկինքը միջնորդու ուժիկ կը լիւար: Երեսան-
հոգ ոչ շափ վարպետի դաշտներ երկիրը տարածուած
էին ու իր նույն յափշատկած բնշ քերուն վըսոյ իր հրճութիւն
Ամանը ստիգմէն ու արծաթեաց զանուար զարդէր, ուղ-
եւուց կ եղացիկ ու շոշտուան զննէր, թուր ու նետ,
ու զարդ ու նիզակի, վաշան ու տակն իրենց քոյլ ձուզ-
գած էին և, բախուի խափերով իրարէտ ալ գրաւել
կ ուղին: Ամանը ալ առանց ու խելք իրենց դրդե-
բան էին ու յանուաց և ալ պատառոց գագաններու
պէս իրարու մեղքն կը յափշատկէին: Առանց պարթե-
ամենան ոյ և առ պատրագանիւն խմբի մի զգ ենաւուց
ձեւ առներ: Ըստ քանի մի նշաններ՝ տնանց զադ ու ու-
տակն ը ըստ ալ շեխ կրնաք ծած կիւլ:

Եւ երբեք դիմէ չլինուածաւ, այս վեցը զի՞ս կը շարպչուի ու շատ անգ տմ այ մինչև պահի խոզը կը թափանցէ: Դռն աղէկ պարձիր զիստ, այսու կարձես թէ, թօ իշութեան գիւռութիւնը Յունաց գորոշեարած մէջ ուրժիւթիւն՝ առ աջնու ճարուարադիւններն մէկի և առ հայ միրուոր ու հաստիկ գայլը մը պէս պատ կած կը թափին, եւ ան ուրախ ու անհոգ սննդութ ու ուրիշութեան մասնակից չեմ կը սարք թիւու: Քեզի կը բարձր, Արծուկ, ողնու ինծի, եւ Շաղուհ կը համաց մ քեզի: Վեցը զարմանեալը՝ միջոց, համար, գեղ մը մասնէ է, ապա թէ ոչ՝ նետով կամ դաշտուան մը որութ արին կ'ունին:

ակը ուրեմն պայցընէ շիրմար: Բարեկամ, հրաց
թող քեզ մը յառագի ուսացընէն:

Եպոնէ զլուխը բացու ու անշարժ անհետացուն
մասու: Եթու իւ քառուն պատին չը մը հանելով՝ ուս-
գոնին ճակատին վաս ուղեցազ կարիի մը պահեց ու
մեղոնն վերը բացա: Ահա, զաշեց ջապահէ, յան աւ-
ցաւ, շատ զննացայ. Համեմուղի նարդ մին ևս, Արքուկ,
ուս առ պարզեւր, քան ձեռ նուռամբեանդ վարքին ը-
րաց. Կայէ որ վերացիդ կեանըս երկայն պահեն ու ձուր
արկայինը, թէթեցընէն: Որ քան զօ՞ն մահալնէն ա-
ւելի կը զարհութիր: Արջուկ, զիսնս, միքը տալու հա-
մոր շատ մեծ է, անոց համեր կ'ուզէի շատ օրեր, բի-
րուսոր անօց ըշանակեր տեսնելով շատ, շատ: Ախարս ի-
մոցուր, պայտէն շին: Ըստու ու դորւս պատին բարա-
կեն առաջէս զաւ ուես:

“Անչ, արգելօք բռն մի կայ, սիրած ունասուն, բայց են անհանգատ շորեւն մենքը. արդեւ վասնա մի կայ. Եղանակ շահ պայմեն դրացելին եւսն.՝ ոոր եւս ու շահն քոնդ նուստուցուց. Կայ տաճեն մասաւոր մենայ և ան աղջանկ ու մեյզայ ձայի մ' էկայ.՝ Աղջեկ Ար-

զանին է, պարագ Շամպոն հ., և քամին եղանձ փողը հիմւ չեցոց:

“Այս է, պատահանուեց որմանուն կեցըշը առ աղքակիւ-
րեն Ալիք, բայց մինչուն հայ կայ ու մէկ թէն դ պա-
տահանու մը կատարէ կ'երեւաց:

Համեմարժ Հայոցին վեհը դժոխական գոտ անու-
թեամբ զուռաց ներկաւեցաւ : Դաշտ որուաց մաքրել
կապազարք Եւամբ մի Ծորակչ ուժու որից հոգ ոյ Հետ
մեկուել պատ գույս է Հիմա առանձին կը զառնան...
Եկաւր Արշակ, մաս եկաւը... ինչու կը գույս ի խօս,
մեկուլ բնիկերքը ու ը են յառաս թէ... կոմ յէմ
ուղիբ կարծեւ որ մանաց ինկած բլլանչ Դժոխական կ'ե-
րեւան, Առ զակ զբացիք, բացացիք պատմե պատմու-
թի խոր մեկունակ զբաց բան մի չունիք :

Արքակ աշխատավ պրով, ո խանձրաւ: «Տէ՛ք, դիմու
արդ էն որ Անդր ու մաստան թէ մէջ գու տեղ մէջ պարտ
ու ուստած էինք: Ես կը կրած էի որ դուն թշնամուց մը
ձեռքին ուղարկու ուն ը լուս ու մըր պայմանթշնամուն ուն-
դէրէն ալ պատճենու մէկն անցնելիք շամփ, պայման-
տաւ ուղարկու մը լուցինք ու նորէն ըստ թի խանչ անդրէց:
Խայ մէկնիմինկ քանի մը պաշար անհոն մուրքին եւ-
րեցաւ: Անդր անմիջապէս երկաւ հոգ բաժնուածքը
համբուգներն մէկ քանին քամբընեւ անցնելու առան-
գուր ու անհոն գուց յարձակեցաւ: անից Հայն ար-
մեկոց Մազրան մասին հետ խիստ կրի: մը ըրբէք: իմ
տոնի և առա անոնցու մէկը զ և ունին պատկեցաւ: ուրիշ
երկը կամ շրա չպի ալ այս մինչեւնաւ ու մասնիքնեւնաւ որ
քնոյ մէջ մասն, և երր որ բայր մասնոց պատարն եւ
անեցուոք չունեցած չու երեկ կը մասնելիք, յան-
կար շնձերց գուշտ մը շնորհի ուիս մեր վրայ ինկու-
զանուոք հետ ունեն անմորելին եւ մազիկ երկը հոգուց
պիտի առաջ երկիր կործ անից մէկ է և
զաւ: Ես բայ ճամփեն զ ուր եղայ: բայց ձիա պատերուն
ինչոքք հոգի պատվաշենուք հուսու: Ես ճամփամիս
անսաւն թէ մէջ թշնամուցք ու անհրադութիւն կ'ըլլու,
սակայն շատ թօւչող պարներ են եւ զ ուրով՝ մէկը
թիւն զաւ, մէկնանոք զ ինս վրային նշուրտ մազան
պայտն եւ այս կ'ըրագով ուղարկուցայ տաջնու եկայ:

Հարուս ու իրաք պատմաթիւնն անհամեթշաղ-
թեամբ և այլք բնելու ենեւ, ազդեցին կապազմթեամբ
և Եղոկ ու պիրաւորուած աւագակին քայ բնելու:
Այս թշուառ արքան գոչեց, ուժքը հայր թնձրն մե-
ռան, եւ գոտն միացե, գոտն ամենէն գժիքախնդի ու ուղր-
մային կրցար փախչել ու շատօնս ազուտի ովհա առ-
ջևու ենած. թաճի ու գումը կու առա ու աղուաներու
քաջամթեամու քայ կու պարձիւ Առա, անցուանն էլք
ամենըդ ալ որ ախտիքի մարդկիւնեցին ջորդուեցուր:
Խոկ զան քու սպերաց, զիս բարեթի կը կորձ ևն. զու-
րաց է, խորեամթիւնց քեզի չ'ազնուր. ապաքաս, Երի-
շոտ զքեց, փախչեցի ոտքը նաևեր ապատեց զքեց,
բայց որդիւն շառանդ է, թաճի կը բարձրանիւ. +11.

Աղակ' Շապիչին գտնութեան ու անհաջող բառ-
թիւնը գիտակով՝ աւագութագույքը պիտիր մեռցնելու
յառաջ ինք զՇառաւ լունդը, գետինը զարկու, եւ
իշտ սովոր տրապաթեան փառաշ ըլլուրը՝ երթինքն ու
երկիրս պատազ մշուշին ու ամփերուն մէջ մուս կոր-
ուսեցաւ:

Մեկու աւագութերքը Աղոթիս քայ գոյ թէ, Ըստ
հին գեմ տաղաքամբիւու ունենալով, փախող աւագու-
թիս Խուռակն ոչ բրնձ դպրեն եւ, ոչ որ Դամ կոմ ուզու-
մաց զգացնելու ան Ծառու և մեզնու ու Վայրին ինք օգնու-
թիւնութիւն ունի Երեսվալ, աշապին բարկամբ եամբ ու պար-
հարելի մայք գումանամբ ունի, աշշարին իր քայլիք եղող ը-
րմերներուն մասու աղ եց, աւեանելու համար թէ է արդ է զք
իրեն ինչ կրուն կամ առ անուագույն եան զ տրնքին
քայ կուրախանակն է, թէ կու արամին: Աշունց ունի այլ
ու զարդին Ծառուն վահանարք, իրենց ներքին ուրա-
խամբիւու խարով շարանացնելու, հայրա ու մերա ու
խանը եւ արքի հնատիւնն առանձնեարու, Ծառուն
գետնու զարտուիլու շահանեւ ձեւացնացին:

፳፻፲፭ ዓ.ም. ተትታኩና-በንኩራውን

Ա ԽՈՎԱ տարածութի կրնակը ըսկը որ բոլոր հա-
թակաւու կենացնեց մէջ չորս մէկը՝ ո՞ն որ մար-
դուն պիշտափ բարիք ընէ բնաշխ շանը։ Թէպէս
մարդ աչ մարդ միան կաշըն կրնայ գործածել, և
ոչ աչ ուրիշ մէկ մասն օպառ կրնայ հանել, բայ-
սպէս որ արջառներէն իր պրատարինայ պէսպը կը չու-
զայ. բ մէրայ այս ամենայնի շունը չէ թէ միայն
իր ձրիցն ու կարողութեանց համար, այլ նաև իր
մարդուն ըրած ծառացութեանց համար իրաւանք
միշա ուրիշ կենացնեցմէ վեր կը գասուի. Առ
օպնութեանութեանին է որ մարդու տէր համա և հի-
մաց ընառնի եղան պիշտափ կենացնեց, որոնք թէ
դրանքեանի ու թէ արագութեանի մեջմէ վեր են.
շունը իր ուսք զգոյարանքներով,

թեամբն ու հաւատարմութեամբը շտո գաղցններ նուածելու սկզբան է, պրոտիպ մարդու աւանց անոր սկզբան թեան՝ երրեք չեր կրնագ զադել է, իր իշխան թեան առջև ձգել :

Հայոց իր բնական ձրից ու մեզի ըստած ծառոցութեանց վրայ խառնելու յառաջ ողեաց է քիչ մը իր մարմնոցն ու ձեւին վրայ խօսիլ: Ընելոյն պահակ որ այ մեծութեամբ ու ձեռաօտ իրավամարդերին, ի վերաց պար ամենայնի ունին աշխափսի յատկութիւններ՝ որ բաւտիւնապէս կը ցացընեն թէ Նշյն սեւէ յառաջ եկած են: Ծան զըսիօր քիչ մը երկընիկի ու մարմնոցն հետ Տօրինական կը կենաց դադամեր առափարակ է, եւ շրմանց վերին մասը կը ծածկէ վազի շրմանց երկու կողմերը: Քիչը միշտ խնամու քիչ մը գործ ցանած է: Բերդին չորս կողմերի հինգ վկա մաս բաժնուած ցանցան Անզեր կան: Եղանակը ԿՇ հատ են: առող մ.շ գլխաւորներն են կողմնական Կ ոուր երկոյն ու Յուած աղքանները: Աշուտն երկոյն, ողբեկ ու շատ գիրաբարութ է: Ակրնը ներկն երրեմն սրածապր, երրեմն կըսը, երրեմն կախուած եւ երրեմն լիբը անկուած են: Մարմինը կըր է ու գորդի դիմն երթայս կը բարակնայ: Քածը (Եկ յօներ) հասորակիորեն տառը եւ երբեմն այ ուժը ճիծ կ առնենայ: Պաշտ միշտ սնկուած կամ կըր դարձուած վեր կը բաւեւ: Մարմինը երրեմն թանձր ու թաւուու, երրեմն աղ բարսոկ ու կարծ մազելով ծածկուած է: բաց արհեւդիքի շնորհն շամակը եւ մանաւանդ Ափիկեթինները երկ ու շատ անդամ բորսու ու տգեղ կ'ըլլան: Մազերնեն օրոշ գոյն մը յօնի: Եւ առ բան առ հասարակ առն ընտանի կենակուաց վրայ աղ կը տեսնենո:

Զայշը զգնազն է, ըստ կրից տարբերութեան
կը կը լուսեն, կը հաջեն, կունան ո, կը մանեն,
բայց առ մերժմանը հասարակութէն ցած ձայնի. Առ
զանազն ձայներով իրենց էիրքը կը յադսնեն, և
չառ զպրմանոյի բան է որ շատ շներ լուսնեաց ժա-
մանակ կամ երբ որ զույգ ակի ձայն լսեց ըլլուն և
կամ արագց կազցի նոր բան մը տեսնելու ըլլուն,
զեշ զեշ կ'անան:

Ե ունա ամենէն աւելի միտ կը սիրէ, բայց ուրիշ
կերպակութերու այ կը վարժի, անհային կերպակոց
մէջ անենէն աւելի սկզբով կ'ուտէ հաց ու խմորե-
լին. կան շներ՝ որ պատու ալ կ'աւան. իսկ անենէին
շնիները խաչուէի պյանափ կը վարժին, մինչեւ ե-
թէ ժամանակին ջղուկերու ըլցոց՝ ունչանդիմատ կ'ըլլ-
յան. Շունքը շատակեր է, անոր համար մնու որ գանձ
կ'ուտէ, բայց շատ ատեն այ անօմնութեան կմուց
գինանակ: Անզամ՝ մը տոն մէջ մնացած շունք՝ 40
օր ապրած է առանց կերպակից միոցն ունկողնոց մը
ըստրդն ուստեղով: Կայլա պես իես մը հառած միտ
կը սիրէ, ու իր պատուական արդանարանի ամենա-

կազմը ուսկըները քանի մը պայքէնի մէջ գիւրութեամբ կը կրծէ, որով ստամքին մէջ բառ մէծի մասին կը մորուն, եւ անով շատ գեր կ'ըլլց: Առ արդէն զի կերած անքին ասոր կտորուամքերն իշեն մեսա մը շատն, իսու այ կ'ուատ, որով սակիները խոսքն չեւս խառնուելով՝ առանց դժամանելու զարս կ'ըլլն: առ գործանը կը գրծածէ նշյալքս երր որ սամանը շատ կը իշյան, որն որ զինքր փսխելու կը զրդաէ: Ըստն կերակուր օւստիյու ժամանակ ցանկու կ'ըլլց, դիւրա կը բարկանց ու կը խաճնէ, շափէն աւելի շատ կ'ուաէ երր որ որին մը քալի կը մասնաց: շատ անդամ աշխած կերակուր կը պոչէ համ կը թաղէ:

անոր համար պեսզ է միշտ մնանալով առաջ՝ խօս-
քու բայց մը տալ, որ զբանական, առաջ թէ ոչ կը
չէ անդաման եւ շատ անդամ՝ կը կառացին:

Հ աւել շատ երկան տաեն կիմոց վազել. վազած
առօն արտաքրասա չըցրանմիք, հոգով լեզուն երկիւն-
ցիներոյ կը զօգանայ, աստելով կամ փորի վաց պա-
հելով կը հանցի: Վանասպա ասեն կը խարթայ,
յաճախ երազ կը անեմ, ու կը հաջէ, բայց դի-
րան. Կադիթնայ. արթընդած ասեն կը յօրանմէ: Մաքրութիւն կը միրէ, ու մարմնոյն քրցի ազտո-
ատ թիւները լւելով կը մաքրէ: Ձերմասմիւն ի-
րեն շատ հաճցական է ու փափուկ անկողին շատ կը
միրէ, բայց կարծրին փառ աւ շուտով կը վարժէ-
ու. Հոնորիստ կը քնանայ:

Տարին երկու հեզ կը ձինէ, եւ ամեն անգամ
3—12 ձագ կը թերեւ։ Չափերը ծնած ժամանակներն
տիրոք, անկառապ ու կշր կը բլրոն։ Աս կուրամինեցը
բնակիս չէ, ինչպէս որ ռամփի ժողովուրդը կը կար-
ծէ, պղ արտեւանանց իրարու կպած ըլլալէն յատ

կու գոյ, և տանելքը դիմ տասուերկուերոք օրը բացուելով՝ համարակ կը տեսնեն: Մայրը շատ սիրով կը նոյնի ու կը հսկող ձադերը. և թէ որ մէ կը տեղի ընեն զուրս հանե թուու, զդու շատ թեամբ կը վեցընէ տեղու կը տանի: պայմանի դէմք քին տեսնէն առաջ վեցուցած ձափն՝ որսորդք ամենէն յաւ ու ընալի շան կը համարին: Իր ձապերը թշնամու գէմ մէծ քաջութեամբ կը պաշտպանէ: Եցն իօ տեսնեն փարք աւեսակ շներն այ ձադերնին պոշտ պանելու, ասեն իրենցմէ շատ մէծ թշնամու գէմ զարմանարի քաջարաստեմին կը ցուցընին: — Ասրտնիցի Լաւսից դաւառին մէջ վաճառականի շնու մը վկասուական վկասու անհամար շատ զարմանարի ու զրիենէ անհամարի գէուք մը կը պատուի: Այ վաճառականը ի իիխիցի տօնալինաւոք զացած ըլլալով՝ շունն այ հետք մէկան զ այներ էր: «Կադ քաղքէն և լըլլէն քանի մը որ առաջ շունը ձենան ըլլալով՝ աէրը դանակիսպետին յանձնեց որ մինչեւ ձադերուն մեծնալու տակն նոյնի: Տեղու հանելին քանի մը որ եօքը իր սիրելի շնու ձոյնը կը ըն, դուռը կը բանայ, կը տեսնէ որ շունը լուկանենքն մէկը բան ած՝ կը բերէ առջեւք կը ձկէ. և քիչ մը ասեն սննիւեցիթ ըլլալին ետքը ուրիշ ձադ մայ կը բերէ: Ցէրը բանի ինսնարով ծառան և տիւեն կը խրէէ, որ երթոյ նոյի: ծառ ան կ' երթաց ու երթի նեացած ձադերն ալ մօտերն ապահով տես մը գրաւած զանելով՝ կառն կը բերէ, շունն ու ունար եանեւեն ու բախութեամբ կու գայ: Ի իիխիցի պանդ ու պատեալ շնու իր ձապերով մէկտիւ աներեւով ըլլալ վաճառականին իմացընելով՝ կը տեսնափ որ շունը տասն անգամ 20 միջն ձամքոյ եկեր գայներ է իր ձագերը բերելու համար: Հարկա տասն անդամ Մուրաս զեւող լողալով անցած, ձառ բան ձագերուն կաթ տուած և իրեն համար այ կերակուը ինտան ան պիտի ըլլալ: ու ամեն բան քանի մը օրուան մէջ կասարեր է, իր ձագերը սիրելի հայրենիցը բերելու համար:

Ըստ մարդուն մը մէջ իր բնական պատշաճ մէջ մարդունը ստացում է ըլլայ. 14—20 տարի կրնակ ապրիլ, Շայյ առ հասակին հանելու որ ըլլայ՝ շատ կը ակարսանայ ու զդույսինեանց սրութիւնը կը կորունցընէ: Եւրեմակ փայլուն ու սուր աամսունքը կը թխանան ու կը փիմանան, երեսն վասիք մազերը կը սկսին մախրագունի զարնել: Հասակի բութիւնն ու ծուլութիւնը շանը համեստակիւն տառաջ կը ծերացնին, եւ ընութեամբ կօյսաւու կենազանին կը թուլայ, շատ կը քնանայ, յաճախու եղաղ կը աւեսէ, ու յունէ նշաններն են քնչյ ատեն կռնչել, հաշել ու պուշ շարժել երազին համաձայն:

Създала пропагандата икона Мъченикът във външния вид на свещенникът със златни обици и брадичка. Тя, оправдълът иконата, създала едно идентично същество на свещенника и мъченика. Първите изображения на свещенника създала икона със златни обици и брадичка. Тя, оправдълът иконата, създала едно идентично същество на свещенника и мъченика.

卷之三十一

卷之三

上者也。此小首和直人也。此上者也。

ԱՐԴՅՈՒՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ 10	
Անդերսոն 100 ընթացիկ ժամկեր՝	— արձ. Գիրու 2 տվ.
Էլ կուպուրկ 100 ընթացիկ ժամկերն 108½/₄,,	, ½/₈ "
Լիքուանյ 300 բարակուն լիքուան 109½/₄,,	, 2 "
Լուսառ է փառակ սպարզին,	106½/₄/₂,,
Համարկուրկ 100 ուսանողը թաշուլը՝	240½,,
Մարտինյ 300 ֆրանք՝	— , 2 "
Միլուն 300 առաջարիսկական ըլքան՝	109½/₄,,
Փարիզ 300 ֆրանք՝	128½,,
Ֆրանքը. — ա. Մ-ըն 120 ֆրանք. —	, 2 "
Պիտու Քահան, (2) 496—498 ֆրանք ½,,	, 31 "T